

MERYTORYCZNE I METODOLOGICZNE ZAŁOŻENIA POMIARU I OCENY WSPARCIA LOGISTYCZNEGO

Streszczenie

Istotnym problemem tak teoretycznym jak i praktycznym jest ocena i pomiar procesów logistycznych w ujęciu koncepcji wsparcia logistycznego. Artykuł prezentuje wybrane problemy związane z pomiarem i oceną wsparcia logistycznego. Pierwsza część artykułu poświęcona została omówieniu istoty i głównych założeń merytorycznych koncepcji wsparcia logistycznego. Część druga artykułu jest próbą wskazania rozwiązań w aspekcie oceny i pomiaru procesów wsparcia logistycznego. W artykule w szczególności podjęto próbę oceny różnych postaci wartości ekonomicznej procesów wsparcia logistycznego oraz ich efektywności.

Słowa kluczowe: wsparcie logistyczne, proces podstawowy i wspierający, wartość, efektywność

1. WPROWADZENIE

Każdy logiczny system biznesowy jest oparty na odwiecznej zasadzie kreowania wartości, wyrażonej w postaci ceny lub wartości użytkowej, która odzwierciedla jakość, koszty i czas wytworzenia oczekiwanego przez odbiorcę produktu. Ten sposób myślenia jest punktem wyjścia do poszukiwania optymalnej konfiguracji systemów i procesów kreujących wartość, gdyż tylko taki stan gwarantuje pomyślność i sukces rozwojowy.

Zarządzanie logistyczne, jako określona orientacja zarządzania, oparta na specyficznym sposobie myślenia i określonej filozofii postępowania w odniesieniu do procesów przepływu zasobów w gospodarce,[8] „zgrupowało wokół siebie” wiele różnych podejść o charakterze metodycznym i instrumentalnym. Z pewnością podejściem wnoszącym istotne i oryginalne dla poprawności rachunku ekonomicznego procesów i systemów logistycznych założenia metodologiczne jest koncepcja wsparcia logistycznego.[3] W każdym jednak prezentowanym podejściu w sferze logistyki, w każdej rozpatrywanej koncepcji, istotna jest możliwość pomiaru i oceny; określonego działania (procesu), wyników stosowanej koncepcji, wartości jaką uzyskuje przedsiębiorstwo czy sieć przedsiębiorstw w wyniku wprowadzonych rozwiązań. Celem artykułu jest prezentacja założeń merytorycznych i metodologicznych pomiaru i oceny wsparcia logistycznego.

2. ISTOTA WSPARCIA LOGISTYCZNEGO

Funkcjonowanie dowolnego podmiotu gospodarczego związane jest z wykonywaniem określonych czynności zapewniających osiągnięcie założonych przez organizację celów.[2] Cele organizacji gospodarczej urzeczywistniają się poprzez wytwarzanie określonych towarów, usług – ogólnie dóbr. Wytwarzanie dóbr, oprócz umiejętności ich wykonania, wymaga niezbędnych środków wytwarzania, między innymi takich, jak: surowce, materiały, narzędzia, maszyny, informacje. Ogólnie mówiąc określonych zasobów. Każdej zatem działalności dowolnego podmiotu gospodarczego, w dążeniu do zrealizowania określonego celu, towarzyszą dwa zintegrowane procesy. Jeden z nich bezpośrednio związany jest z

* Katedra Logistyki Uniwersytet Gdański

osiągnięciem podstawowego celu, z technologią i organizacją wytwarzania określonego dobra. Drugi proces, określić można jako proces wspierający. Związany jest on z zapewnieniem wszelkich niezbędnych w procesie podstawowym zasobów (w postaci materiałów, surowców, urządzeń, maszyn, narzędzi, informacji, niezbędnych dla realizacji czynności i osiągnięcia celu podstawowego).[3] Odpowiednie zasoby, niezbędne do zrealizowania określonego zadania (osiągnięcia celu), muszą być dostępne w odpowiednim czasie i miejscu, w odpowiedniej ilości i o odpowiedniej jakości. Procesy wspierające realizację zadania podstawowego, zapewniające dostępność zasobów w określonym miejscu, czasie, ilości, o odpowiedniej jakości, można określić procesami logistycznymi. Funkcjonowanie zatem dowolnego podmiotu gospodarczego, przedstawić można jako ciąg realizowanych równolegle procesów: procesu podstawowego, a także wspierającego proces podstawowy, procesu logistycznego.

Rys. 1. Współlistnienie procesów podstawowych i wspierających je procesów logistycznych

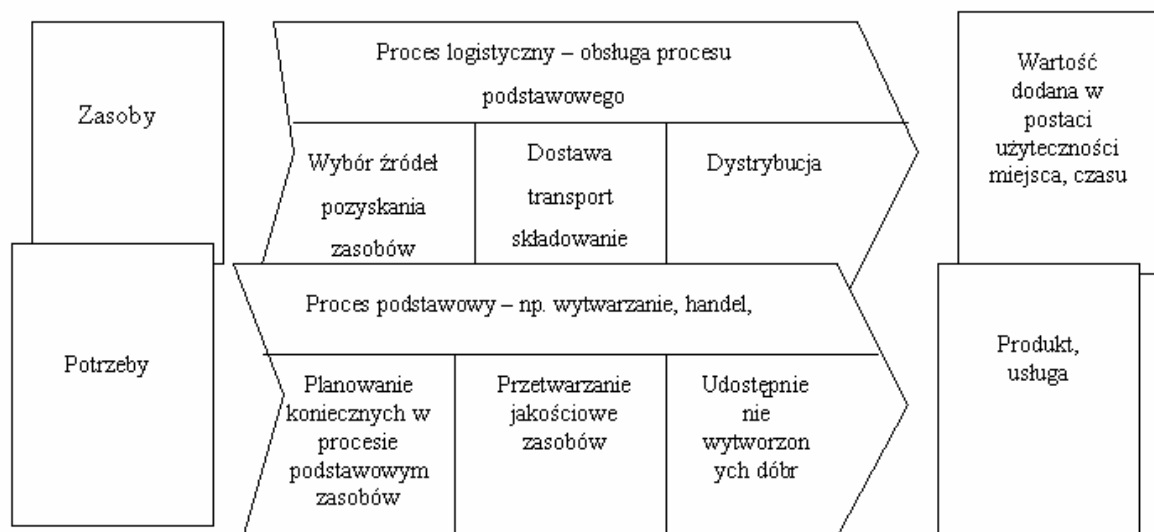
Źródło: M. Chaberek: Makro - i mikroekonomiczne aspekty wsparcia logistycznego. Wyd. UG Gdańsk 2002

Przykładowo, jeżeli procesem podstawowym jest proces wymiany (handlu) to wspierającym go procesem logistycznym jest odpowiednio zintegrowany proces dostarczenia (zapewnienia) wszystkich niezbędnych w procesie wymiany towarów, w odpowiedniej ilości, w odpowiednim czasie i o odpowiedniej jakości, a także wszelkich urządzeń, materiałów, wyposażenia, niezbędnych do realizacji procesu wymiany.

Dostępność zasobów, w pożądanym formach i postaciach, (w odpowiednim miejscu, czasie, ilości, jakości), jest więc niezbędnym warunkiem realizacji podstawowego celu każdej organizacji gospodarczej. Dostępność zasobów jest warunkiem realizacji głównych procesów dowolnego podmiotu gospodarczego, a tym samym osiągnięcia jego podstawowych celów.

Te cele dowolnego podmiotu gospodarczego zdefiniować można jako zadanie gospodarowania w sposób korzystny, efektywny i skuteczny.

Realizacja procesów logistycznych wymaga odpowiedniego zespołu funkcji i czynności, mających na celu zapewnienie, aby z jednej strony zasoby niezbędne do realizacji celu podstawowego, dostępne były przy możliwie najniższych nakładach (kosztach), z drugiej zaś strony dostępne były w pożądanym czasie, ilości i jakości. Funkcje i czynności, które składają się na realizację procesów logistycznych, umownie nazwać można czynnościami logistycznymi.[11] Odpowiednio zintegrowane, w logicznym ciągu strukturalnym realizowane czynności logistyczne, tworzą procesy logistyczne. Przykładowo w procesie magazynowania podejmuje się czynności związane z wyborem metod sterowania zapasami, określaniem poziomu zapasu bezpieczeństwa, częstotliwości dostaw. Wykonuje się też szereg czynności w sferze fizycznego przepływu produktów, takich jak przyjęcie do magazynu, rozładunek, czynności manipulacyjne, wydawanie towarów z magazynu, itd. Dążenie do minimalizacji kosztów czynności zapewniających dostępność niezbędnych zasobów, wymaga działań zarządczych całymi kompleksami realizowanych czynności. Te z kolei zintegrowane, zoptymalizowane ze względu na kryteria kosztu, czasu, są podprocesami procesu wsparcia logistycznego. Proces podstawowy i wspierający go proces logistyczny charakteryzować powinno dążenie do integracji. Oznacza to, iż poszczególne sekwencje (czynności, podprocesy) procesu logistycznego muszą być kompatybilne z czynnościami i podprocesami procesu podstawowego. Dopiero tak przebiegające równoległe procesy podstawowy i proces wsparcia logistycznego spełnić mogą określone cele dowolnego podmiotu gospodarczego.

Rys. 2. Relacje procesu wsparcia logistycznego i procesu podstawowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie M. Chaberek: Makro – i mikroekonomiczne aspekty wsparcia logistycznego. Wyd. UG, Gdańsk 2002

Funkcje i czynności logistyczne towarzyszą procesowi podstawowemu odpowiednio na każdym jego etapie. Analizując poszczególne fazy procesu podstawowego przedstawione na rys. 2, dostrzec można odpowiadające tym fazom wsparcie logistyczne. Każdej fazie procesu podstawowego towarzyszy odpowiedni podproces logistyczny. Poszczególne fazy procesu podstawowego, w relacji do logistycznego procesu wspierającego stanowią muszą zintegrowany układ, wzajemnie dopasowanych, współpracujących komponentów. Powodzenie procesu podstawowego uzależnione jest między innymi od zintegrowanego funkcjonowania podprocesów wsparcia logistycznego.

Wsparcie logistyczne procesu podstawowego podmiotu gospodarczego działa w konkretnym otoczeniu. Wspierający proces logistyczny posiada zdefiniowane wejście i wyjście, stanowi zbiór elementów powiązanych relacjami przyczynowo - skutkowymi. Można więc mówić o systemie wsparcia logistycznego podmiotu gospodarczego. System wsparcia logistycznego określić można jako celowo zorganizowany podsystem dowolnej organizacji, wspierający jej podstawowy proces wytwarzania dóbr poprzez integrację wszystkich działań związanych ze skutecznym, efektywnym i korzystnym przepływem niezbędnych do wytworzenia dobra podstawowego zasobów oraz wspierający obsługę procesu wytwarzania w zakresie zapewnienia koniecznego dla tego procesu wyposażenia, zarówno pod względem jego dostępności, jak i niezawodności. Celem systemu wsparcia logistycznego dowolnej organizacji jest obsługa podstawowego procesu zaspokajania potrzeb. W zależności od natury procesu podstawowego odpowiednio kształtowany powinien być charakter obsługowych funkcji wsparcia logistycznego. Wspierające procesy logistyczne dążyć mogą do zapewnienia:

- zasobów (materiałowych, surowcowych itp.) w przypadku, gdy proces podstawowy będzie procesem produkcyjnym,
- dostępności do niezbędnych usług wspierających zadania procesu podstawowego, w przypadku gdy proces podstawowy, wymagać będzie dostępności usług obcych,
- pożądanego wyposażenia, sprzętu, maszyn i urządzeń,
- pożądanego do sterowania procesami logistycznymi i wytwórczymi, zasobów informacyjnych.

Szerokie spektrum zadań i funkcji obsługowych wsparcia logistycznego pozwala przyjąć jedynie określony stopień agregacji identyfikowalnych, powszechnie uznawanych za typowe, zadań (aktywności) logistycznych. Szereg zadań (aktywności) logistycznych, jako podprocesy wsparcia logistycznego, bezpośrednio związane są z zapewnieniem wewnętrznej sprawności funkcjonowania dowolnego podmiotu gospodarczego.

Rys 3. Podstawowe aktywności logistyczne systemu wsparcia logistycznego podmiotu gospodarczego.
Źródło: M. Chaberek: Makro – i mikroekonomiczne aspekty wsparcia logistycznego. Wyd. UG, Gdańsk 2002

Aktywności logistyczne przedstawione na rys. 3, realizowane w ramach systemu wsparcia logistycznego określonego podmiotu gospodarczego, mogą być bardziej lub mniej rozbudowane, posiadać większe lub mniejsze znaczenie ekonomiczne. Zgodnie jednak z ideą logistyki, istota zagadnienia nie tyle tkwi w poszczególnych aktywnościach jako autonomicznych zadaniach, lecz w zintegrowanym systemowym podejściu do wszelkich działań, składających się na całościowe wsparcie logistyczne funkcjonowania dowolnego podmiotu gospodarczego.

3. POMIAR I OCENA SKUTECZNOŚCI I SPRAWNOŚCI PROCESÓW WSPARCIA LOGISTYCZNEGO

Celem procesów wsparcia logistycznego jest zapewnienie dostępności zasobów niezbędnych w realizacji procesu podstawowego. Poprzez szereg aktywności realizowanych w ramach procesów wsparcia logistycznego podnoszona jest wartość użytkowa dóbr, wyrażająca się w zapewnieniu fizycznej dostępności do dóbr w odpowiednim czasie, miejscu,

w pożądanej ilości i o pożądanym standardzie. Stopień i zakres logistycznego wsparcia procesów podstawowych trudno jest kwantyfikować.[3] Wynika to z samej istoty zadań logistycznych, koncentrujących się przede wszystkim na integracyjnych funkcjach związanych z procesami przepływu zasobów. Integracja jest wynikiem wielokierunkowej, wielowarstwowej, wielopodmiotowej współpracy, do jakiej musi dochodzić w procesach przepływu, aby móc osiągać cel racjonalizacji kosztowej i wzrostu poziomu obsługi klientów. Integracja jawi się jako „stały, niedościgniony cel logistyki.” Określony zatem poziom integracji procesów logistycznych pomimo tego, iż z jednej strony nigdy nie będzie mógł być mierzalny, z drugiej strony z pewnością nigdy nie będzie ostatecznym, najlepszym wynikiem, to znaczy najwyższym poziomem integracji.

Praktyka gospodarcza jednak, a także silna konkurencja w zakresie świadczenia usług logistycznych wymusza konieczność funkcjonowania systemu pomiaru i oceny obsługi logistycznej. Zarówno w literaturze przedmiotu jak i w praktyce gospodarczej, powszechnie znanymi i stosowanymi są mierniki oceny poszczególnych elementów logistycznej obsługi klienta.

Obsługę klienta w logistyce w sposób istotny definiują transakcyjne elementy tej obsługi, a w szczególności:[10]

- czas dostaw,
- dostępność produktów,
- elastyczność dostaw,
- częstotliwość dostaw,
- niezawodność dostaw,
- kompletność dostaw,
- dokładność dostaw,
- dogodność składania zamówień,
- dogodność dokumentacji.

W szerszym kontekście obsługę klienta rozumieć należy jako obsługę rynku.[3] Obsługę logistyczną, wszelkich relacji pomiędzy współpracującymi ze sobą podmiotami gospodarczymi, sprawiająca, że określone dobro, w określonej ilości, w określonym czasie, o określonej jakości, przy zachowaniu akceptowanych kosztów znajdzie się w pożądanym miejscu, określić można logistyczną obsługą rynku.[6] Pomimo, iż obsługa logistyczna związana jest zawsze z obsługą określonego procesu podstawowego, który charakteryzuje się indywidualnymi właściwościami, w praktyce wspierające działania logistyczne przybierają charakter określonych norm i standardów. W tym względzie zasadnicze znaczenie mają takie relacje jak: relacja pomiędzy poziomem obsługi rynku oferowanym przez firmę a poziomem obsługi realizowanym przez konkurentów, poziomem obsługi rynku oferowanym przez firmę a pożądanym poziomem obsługi na rynku, poziomem obsługi rynku a kosztami jego osiągnięcia.

Świadczenie określonego poziomu obsługi logistycznej rynku może być punktem wyjścia dla tworzenia ścisłych związków z klientami. Im bliższe i bardziej specyficzne relacje zachodzą pomiędzy partnerami - podmiotami rynku, tym wyższe stają się koszty zmiany partnerów rynkowych, a więc koszty, które musiałby ponieść odbiorca, gdyby chciał zrezygnować z dotychczasowego dostawcy. Poziom logistycznej obsługi rynku może być więc wykorzystany do różnicowania wyrobów, utrzymania lojalności klientów oraz zwiększania sprzedaży i zysków. W wielu branżach ocena dostawców w 40 - 50 % zależy od oferowanego przez nich poziomu logistycznej obsługi rynku.[4]

Nie można jednak dążyć do maksymalizacji poziomu logistycznej obsługi rynku ani też przyjmować z góry jednakowego poziomu dla całego rynku. Problem ten musi więc być stale odnoszony do ponoszonych kosztów i zagadnienia segmentacji rynku. Podniesienie poziomu logistycznej obsługi rynku wiąże się najczęściej ze wzrostem kosztów poszczególnych

aktywności obsługi logistycznej, na przykład wzrostem kosztów utrzymywania zapasów lub kosztów transportu. Zwiększenie poziomu zapasów, i tym samym kosztów utrzymywania zapasów, owocować będzie zwiększeniem niezawodności dostaw, skróceniem czasu dostaw, możliwością zwiększenia częstotliwości dostaw itd. Ogólnie mówiąc podwyższeniem poziomu logistycznej obsługi rynku. Poprawę poziomu logistycznej obsługi rynku można także uzyskać, zwiększając koszty transportu. Może to polegać na rozbudowie własnej bazy transportowej lub na korzystaniu z droższych, ale szybszych i pewniejszych przewoźników.[5] Należy tu zaznaczyć, iż zwiększenie poziomu zapasów i polepszenie transportu to działania o charakterze substytucyjnym. Ten sam poziom obsługi rynku można uzyskać, na przykład utrzymując kilkanaście składów i niewielką liczbę małych pojazdów rozwożących towar do klientów w czasie jednej zmiany lub jedno centrum dystrybucyjne i flotę różnych pojazdów pracujących non - stop. Poprawa poziomu logistycznej obsługi rynku może też wiązać się z przyrostami kosztów przyjmowania zamówień i komunikacji z klientami, kosztów opakowań, wdrożenia i funkcjonowania odpowiedniego systemu informatycznego itp. Zależy to przede wszystkim od tego, jakie elementy logistycznej obsługi rynku są najważniejsze dla klientów.[5]

Duże zróżnicowanie potrzeb klientów, z jednej strony oraz potrzeba ustalenia standardów obsługi rynku [5] uzasadnia stosowanie systemu mierników oceny obsługi i przypisywanie im różnych rang dla poszczególnych rynków i ich segmentów. Typowymi miernikami obsługi klienta są: [1]

- czas upływający od przyjęcia zamówienia w magazynie dostawcy do wysyłki zamówienia z magazynu,
- minimalna wielkość zamówienia lub limity co do pozycji asortymentowych w jednym zamówieniu, akceptowane przez dostawcę,
- udział procentowy pozycji wyczerpanych, czyli takich, których w danym momencie brakuje w magazynie,
- udział procentowy zamówień klienta zrealizowanych kompletnie,
- udział procentowy zamówień zrealizowanych w określonych przedziałach czasowych od chwili przyjęcia zamówienia,
- udział procentowy zamówień, które mogą być całkowicie zrealizowane z zapasów w magazynie,
- udział procentowy towarów, które bez uszkodzeń (w wymaganej kondycji) dotarły do miejsca przeznaczenia wskazanego przez klienta,
- czas upływający od złożenia zamówienia przez klienta do dostarczenia zamówionych towarów,
- ułatwienia w składaniu zamówień - łatwość i elastyczność, z jaką klient może złożyć zamówienie.

D. Kempny [10] proponuje klasyfikować mierniki obsługi klienta między innymi według trzech następujących kryteriów:

- 1) mierników dostępności,
- 2) mierników zdolności,
- 3) mierników jakości.

H. Ch. Pfohl [11] z kolei mierniki oceny obsługi klienta grupuje według czterech kryteriów:

- 1) czasu dostawy,
- 2) niezawodności dostaw,
- 3) jakości dostaw,
- 4) elastyczności dostaw,

Praktyczne zastosowanie bardzo często mają takie mierniki jak:

- czas dostawy,
- niezawodność dostawy;

- gotowość dostawy,
- elastyczność dostawy.

Koncentracja uwagi w ostatnich latach na problemach pomiaru obsługi logistycznej, zmusza do konieczności stosowania mierników służących nie tylko do pomiaru określonych elementów logistycznej obsługi klienta, lecz także całych procesów logistycznych lub nawet pomiaru funkcjonowania całych łańcuchów dostaw. Pewnym rozwiązaniem dla tak sformułowanej problematyki oceny funkcjonowania całych łańcuchów dostaw może być technika benchmarkingu, wzorzec funkcjonowania łańcucha dostaw SCOR [9].

4. METODOLOGICZNE ASPEKTY OCENY WARTOŚCI WSPARCIA LOGISTYCZNEGO

Procesy wsparcia logistycznego można rozważać w ramach dwóch kategorii ich wytwarzania i obszarów ich oceny:[3]

- jako produkt, usługę logistyczną (określony pakiet usług logistycznych) realizowaną przez wyspecjalizowany podmiot gospodarczy, w celu wsparcia realizacji procesu podstawowego,
- jako proces będący integralną częścią procesu wytwarzania dowolnego dobra podstawowego, realizowany przez określony podmiot gospodarczy.

Takie ujęcie procesów wsparcia logistycznego umożliwi i jednocześnie stwarza konieczność zgola odmiennych sposobów ustalania wartości wsparcia logistycznego. W pierwszym przypadku ocena ekonomiczna wsparcia logistycznego może być określana na takich samych zasadach i według takich samych podstaw metodologicznych, jak każdego innego dobra nabywanego na rynku usług. W takim przypadku wartość (cena) nabywanej usługi logistycznej jest bezpośrednim składnikiem rachunku wartości (kosztu/ceny) dobra podstawowego. W drugim przypadku warunkiem poprawności metodologicznej rachunku ekonomicznego jest to, aby uwzględniał tylko te nakłady (koszty), które rzeczywiście są związane z realizacją analizowanego procesu wsparcia logistycznego, po stronie efektów zaś (korzyści) były brane pod uwagę tylko te, które są skutkiem poniesionych nakładów na wspierający proces logistyczny.

Równie istotne problemy metodologiczne i praktyczne stwarza pomiar efektów wsparcia logistycznego. Podmioty gospodarcze świadczące usługi logistyczne, efekt finansowy w postaci różnicy pomiędzy uzyskanymi przychodami za świadczone usługi a kosztami ich wytworzenia stanowi najczęściej wystarczający pomiar oceny tego rodzaju działań. Jednak w przypadku podmiotów gospodarczych, w których obsługa logistyczna jest realizowana przez wewnętrzny system wsparcia logistycznego, trudno jest powstałym kosztom logistycznym przeciwstawić jednoznacznie odpowiadające im efekty.

Niezwykle istotnym problemem, który ze względu na swą rangę i objętość merytoryczną można na łamach niniejszego artykułu tylko zasygnalizować jest problem oceny wartości wsparcia logistycznego. Zarówno w teorii jak i praktyce gospodarczej wyróżnia się wiele postaci i rodzajów wartości ekonomicznej:[7]

- wartość kosztową,
- wartość użytkową,
- wartość wymienną.

Wartość kosztowa reprezentowana jest przez sumę nakładów pracy żywej i uprzedmiotowionej, niezbędnych do zrealizowania dobra w postaci obsługi logistycznej procesu podstawowego. Największym problemem praktycznym dla pomiaru tej postaci wartości jest identyfikacja nakładów na wsparcie logistyczne i ich odseparowanie od nakładów ponoszonych na wytworzenie dobra podstawowego.

Wartość użytkowa wsparcia logistycznego powinna być oceniana wyłącznie w korelacji z dobrem podstawowym. Wartość użytkowa wsparcia logistycznego wyraża się w realizacji postulatów logistycznych, czyli pięciu spopularyzowanych wartości: właściwego dobra, we właściwym miejscu, właściwym czasie, we właściwej ilości i o właściwej jakości.

Wartość wymienna najczęściej mierzona jest ceną, czyli sumą wartości dóbr, które można uzyskać za dane dobro w drodze wymiany. Zatem wsparcie logistyczne rozpatrywane jako usługa w sposób bezpośredni składa się na wartość dobra podstawowego. Wartość wymienna wsparcia logistycznego podlegać będzie naturalnym uwarunkowaniom rynkowym, a wpływ na nią będą miały takie czynniki jak miejsce realizacji, czas czy też odbiorcy.

LITERATURA

- [1] Ballou R. H.: *Basic Business Logistics. Transportation. Materials Management. Physical Distribution*, Prentice - Hall, Englewood Cliffs, New Jersey 1987.
- [2] Barney J.B.: Firm resources and sustained competitive advantage. „Journal of Management” 1991, vol. 12, s. 99 –120.
- [3] Chaberek M.: *Mikro – i makroekonomiczne aspekty wsparcia logistycznego*. Wyd. UG, Gdańsk 2002
- [4] Ciesielski M.: *Logistyka w strategiach konkurencyjnych firm*. [W:] *Logistyka w tworzeniu przewagi konkurencyjnej firm*. Praca zbiorowa pod red. M. Ciesielskiego. Wyd. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2001
- [5] Ciesielski M.: *Kształtowanie jakości logistycznej obsługi rynku*. [W:] *Zarządzanie łańcuchem dostaw*. ILiM, PTL, ELA, Poznań 1996.
- [6] Compton H. K. , D. Jessop: *Dictionary of Purchasing and Supply Management* Piman.6London 1989.
- [7] Dobija M.: *Rachunkowość zarządcza i controlling*. PWN, Warszawa 1997.
- [8] Kisperska – Moroń D, Krzyżaniak S (Red): *Logistyka*. Wyd. Biblioteka Logistyka, Poznań 2009.
- [9] Kisperska – Moroń D: *Benchmarking jako narzędzie zarządzania logistycznego*. Wyd. AE w Katowicach, Katowice 2000.
- [10] Kempny D.: *Logistyczna obsługa klienta*. PWE, Warszawa 2001.
- [11] Pfohl H. Ch.: *Systemy logistyczne*. Biblioteka Logistyka, Poznań 1998.

MEASUREMENT AND ESTIMATE OF THE LOGISTICS SUPPORT SYSTEM

Abstract

The subject of the paper is an attempt to define and describe the basic methods of the estimate of the logistics support system. The paper indicates of the logistics support system. Also the paper focus on the estimate of the value logistics support system.

Key words: logistics support system, measurement, value